

KOMEN EN (DOOR)GAAN

Conceptjaarverslag 2012

Ter bespreking in de algemene ledenvergadering van 22 april 2013

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
1. VERENIGING	4
LEDEN	4
LEDENVERGADERINGEN.....	4
BESTUUR.....	5
BUREAU	5
SECTIES EN PROJECTGROEPEN	5
2. SECTIE INSPECTIE	7
SAMENSTELLING	7
ACTIVITEITEN	7
THEMADAGEN.....	8
3. KWALITEITSZORG	9
SAMENSTELLING	9
ACTIVITEITEN	9
4. PROJECTGROEP COLLECTIEVE PROMOTIE	11
SAMENSTELLING	11
ACTIVITEITEN	11
5. WERKGROEP HRM	13
6. BELANGENBEHARTIGING	14
7. OVERIGE ACTIVITEITEN	16
BIJLAGE: LEDENLIJST BRAIN	17

Voorwoord

Vorig jaar was een jaar van komen en gaan. De bestuurders van het eerste uur hebben het stokje overgegeven aan een nieuwe lichting. Voor mij als nieuwe voorzitter is terugkijken op het jaar 2012 ook kennismaken met de organisatie die ik nu mag leiden. Dat roept bij mij bewondering op voor het vele werk dat de leden voor en met de vereniging doen. Daaruit haalt het vernieuwde bestuur de motivatie om met volle kracht vooruit te gaan. Verwondering is er ook, bijvoorbeeld over het feit dat BRAIN en KVAN zo eendrachtig samenwerken en toch twee afzonderlijke verenigingen vormen. Ook die verwondering geeft energie en richting aan het werk voor volgend jaar.

Dit jaarverslag is te beschouwen als een foto van een ingezaaid veld, waarop zich al veel groene sprietjes laten zien. Ik hoop met en voor u op een goede oogst in 2013.

Marens Engelhard

Voorzitter

1. Vereniging

Leden

Het ledental van BRAIN is het afgelopen jaar weer gestegen. In juli 2012 deed het bestuur een brief uitgaan aan niet-leden, met daarin vijf redenen om lid te worden. In deze brief deed BRAIN een aanbieding om, als instellingen zich voor 1 augustus 2012 zouden aanmelden als lid, ze 75% korting op de contributie voor 2012 te bieden. Drie instellingen maakten van dit aanbod gebruik.

Eind 2011 telde de vereniging nog 72 leden. In de loop van 2012 kwamen daar in totaal 5 leden bij: Gemeentearchief Kampen en het Stads en Streekarchief voor Naarden, Bussum, Muiden en Huizen melden zich begin vorig jaar aan als lid. RHC Groninger Archieven, RHC Vecht en Venen en het Expatriate Archive Centre schreven zich in via de kortingsregeling.

Door fusie en bezuinigingen waren in 2012 drie instellingen genoodzaakt hun lidmaatschap van BRAIN op te zeggen. Het Nederlands Muziek Instituut werd in 2012 geconfronteerd met het stopzetten van subsidie per 01-01-2013 en zegde haar lidmaatschap diensgevolge op. BRAIN heeft zich middels een brief aan de staatssecretaris tegen dit beleidsvoornemen gekeerd en aangedrongen op ten minste een goede herbestemming van de collecties. Het Gemeentearchief Venray zag zich vanwege bezuinigingen genoodzaakt het lidmaatschap van BRAIN op te zeggen per 01-01-2013. Ook het Gemeentearchief Rucphen zegde het lidmaatschap op, omdat ze in januari 2012 deel is gaan uitmaken van het Regionaal Archief West-Brabant.

Het totale ledental kwam daarmee eind 2012 uit op 74 instellingen. Drie instellingen waren begunstiger van BRAIN.

Ledenvergaderingen

Voorjaar 2012

Op **16 april 2012** vond de ALV van BRAIN plaats in Gouda. Voorafgaand aan de ledenvergadering gaf Algemene Rijksarchivaris Martin Berendse een toelichting op de uitwerking van de archiefvisie van OCW en de bijbehorende innovatieagenda. Het sluiten van een interbestuurlijke convenant van de bestuurlijk partners (OCW, IPO, VNG, en UvW) liet toen nog op zich wachten, maar Berendse riep de leden van BRAIN alvast op om ideeën aan te leveren voor pilotprojecten die zouden passen binnen de thema's van het archiefconvenant.

Najaar 2012

De najaarsledenvergadering vond op **17 december 2012** plaats in het Noord-Hollands Archief. De ledenvergadering begon met de heugelijke mededeling dat BRAIN 60.000 euro krijgt uit de boedel van Erfgoed Nederland voor lopende en nieuwe projecten op het gebied van kwaliteitszorg, collectieve promotie, en opleiding/arbeidsmarkt. Jantje Steenhuis nam na zeven jaar voorzitterschap afscheid als van het bestuur van BRAIN en droeg het stokje over aan Marens Engelhard. Jantje constateerde met voldoening dat BRAIN de afgelopen jaren een serieuze gesprekspartner is geworden in de sector en voor het ministerie. Marens Engelhard

kondigde als nieuwe voorzitter aan kennismakingsbezoeken te willen brengen aan een aantal instellingen verspreid in het land. Hij acht het verder van belang te onderzoeken of BRAIN en KVAN krachten kunnen bundelen.

Na afloop van de ledenvergadering organiseerde de sectie inspectie een bijeenkomst om het belang van inspectie en toezicht onder de aandacht te brengen van archivarissen. Het goed invullen van de toezichtsfunctie is niet alleen een wettelijke plicht, maar is ook van groot belang om overheden te bepalen bij het belang en de toegevoegde waarde van adequaat archiefbeheer. In de sectie Inspectie is een werkgroep Archiefinspectie Nieuwe Stijl doende om een advies aan BRAIN-bestuur voor te bereiden over de positionering van de toezichtfunctie. Daarbij gaat het enerzijds om de positie in en ten opzichte van de overheidsorganen waar archiefinstellingen voor werken en die een archivaris hebben benoemd. Anderzijds gaat het ook om de positie van de inspecteur in de archiefinstellingen zelf.

Secties en projectgroepen

In 2012 kende BRAIN twee secties: Kwaliteitszorg en Inspectie. Deze secties hebben een structurele taak binnen de vereniging. Daarnaast is er de projectgroep Collectieve Promotie en de werkgroep HRM. Deze werken aan klussen die vooralsnog een tijdelijk karakter dragen. Al deze werkverbanden beschikken over een eigen budget en sturen zelf, binnen de budgettaire en beleidsmatige kaders, op planning en resultaten

Bestuur

2012 stond voor BRAIN in het teken van bestuurswisselingen. Het verenigingsbestuur bestond begin 2012 uit Jantje Steenhuis (voorzitter, Stadsarchief Rotterdam), Maarten Schenk (secretaris, Haags Gemeentearchief), Wim Reijnders (penningmeester, Markiezenhof), Jan van der Meer (lid, Rabobank Nederland), Tom van Slooten (lid, Rijkheyt), Lieuwe Zoodsma (lid, Noord-Hollands Archief) en Ariela Netiv (lid, Erfgoed Leiden).

In het voorjaar van 2012 nam het bestuur afscheid van Ariela Netiv. Zij werd opgevolgd door Tom van Slooten. Maarten Schenk trad terug als penningmeester/secretaris. Het nieuwe bestuurslid Alice van Diepen (Archief Eemland) nam de taak van secretaris over. Wim Reijnders nam de taak als penningmeester van BRAIN op zich. De plek van Daan Hertogs, die al eerder uit het bestuur was getreden omdat hij voorzitter werd van de commissie Archieven van de Raad voor Cultuur, werd opgevuld door Allow Frings (RA Gorinchem).

In de najaars ALV van BRAIN werd Marens Engelhard (Stadsarchief Amsterdam) gekozen als nieuwe voorzitter van BRAIN. Jan van der Meer trad eind 2012 uit het bestuur. Het bestuur beraadt zich nog op het gewenste profiel van zijn opvolger, zodat deze vacature vooralsnog blijft bestaan. Jan blijft wel betrokken bij BRAIN als adviseur auteursrecht en juridische zaken.

Het bestuur bereidde in het najaar van 2012 het Activiteitenplan 2013 voor in een nuttige, informatieve en gezellige bijeenkomst met leden van de secties Inspectie en Kwaliteit, de projectgroep Collectieve Promotie en de werkgroep HRM.

Bureau

Rens Frommé bemande in 2012 het bureau van de vereniging vanuit zijn standplaats in het Haags Gemeentearchief. Hij werd ingehuurd via een uitzendbureau. Margreet Windhorst

(Raamwerk advies en tekst) leverde als freelancer gemiddeld twee dagen per maand bestuursondersteuning, met name op het gebied van beleid.

2. Sectie Inspectie

Samenstelling

De sectie bestaat uit alle met inspectie belaste medewerkers van de leden van BRAIN. Een kerngroep is verantwoordelijk voor de operationele zaken van de sectie: het organiseren van themadagen, financiën, vertegenwoordiging in gremia en opstellen van het jaarprogramma. De kerngroep vormt ook het aanspreekpunt voor de werkgroepen binnen de sectie. De kerngroep bestaat uit Allow Frings (voorzitter RA Gorinchem), Irmgard Broos (inspectie Provincie Utrecht), Arnoud Glaudemans (SA Gooi en Vechtstreek) en Jeanine Nolen (SA Rijnlands-Midden).

In 2012 waren de volgende werkgroepen en commissies binnen de sectie actief:

Werkgroep Kwaliteitsmodel Inspectie

De werkgroep werkte in 2012 aan een *roadmap* voor de verdere ontwikkeling en invulling van het procesmodel kwaliteitszorg archiefinspectie. De themadag *Tools voor inspectie* in het voorjaar leverde een inventarisatie op van bestaande instrumenten voor inspectie. Op basis van die inventarisatie heeft de werkgroep in kaart gebracht waar deze instrumenten bij de verschillende stappen in het inspectieproces van nut kunnen zijn. Voor de langere termijn is het doel om te komen tot een dynamisch handboek in digitale vorm.

Werkgroep Archiefinspectie Nieuwe Stijl

Het BRAIN bestuur heeft deze werkgroep de opdracht gegeven met een advies te komen over de positionering en inrichting van de inspectie functie. Is toezicht en inspectie een bestuurlijk, politiek instrument, waarbij de archivaris het college van B&W adviseert en informeert over de staat van informatiehuishouding? Of is het meer een bedrijfsvoeringinstrument, als onderdeel van de gemeentelijke administratie? De werkgroep organiseerde op 17 december hiervoor de bijeenkomst *Archiefinspectie: kansen en risico's* in Haarlem.

Activiteiten

Opleiding Operational Auditing HHS/BRAIN

De Sectie Inspectie heeft de intentie de werkwijze van archiefinspecteurs te professionaliseren en te stroomlijnen. De sectie inspectie van BRAIN ziet in operational auditing een methode om dit te bewerkstelligen. De sectie heeft daarom in 2012 de Haagse Hogeschool benaderd voor de deeltijd opleiding *Operational Auditing*. In oktober 2012 startte BRAIN in samenwerking met de Haagse Hogeschool met een op maat gemaakte opleiding aan archiefinspecteurs. Daarvoor schreven 17 archiefinspecteurs schreven zich. Leden van BRAIN boden aan de opleidingsdagen kosteloos te huisvesten. Mede hierdoor kon BRAIN de opleiding ver onder de marktprijs aan haar leden aanbieden. De kerndocenten van de opleiding werken onder meer als hoofd audit, risk manager en controller. De coaching van de praktijkaudits is in handen van Arie Molenkamp RO, tevens de programmaleider. Na volbrenging ontvangen de deelnemers een landelijk erkend diploma van de Stichting Post Hoger Beroeps Onderwijs Nederland.

KPI's

Op 12 november 2012 hebben alle gemeenten een VNG ledenbrief ontvangen over de wet Revitalisering Generiek Toezicht (RGT) en de gevolgen daarvan voor de Archiefwet 1995. De dag daarop vond in Hoofddorp een landelijke bijeenkomst plaats, waarin nader werd ingegaan op de verantwoording naar colleges en gemeenteraden op grond van de landelijk vastgestelde Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Leden van de Sectie Inspectie van BRAIN hebben intensief bijgedragen aan de ontwikkeling van (de praktische invulvellen bij) de KPI's. Bovendien pleit de VNG, mede dankzij de lobby van BRAIN op dit punt, voor de aanstelling van gemeentearchivarissen en de aansluiting van gemeenten zonder eigen archivaris bij regionale archiefdiensten.

Themadagen

Voorjaarsvergadering Tools voor Inspectie

De themadag Tools voor Inspectie vond plaats in het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers in Doetinchem op maandag 2 april 2012. Op deze themadag stonden twee vragen centraal: op welke manier waken archiefinspecteurs over de kwaliteit van archieven van de overheid, en welke instrumenten hanteren ze daarbij. De werkgroep *Kwaliteitsmodel Inspectie* presenteerde haar eigen procesmodel, waarbij de informatiehuishouding van de gemeente met behulp van zeven basale vragen in kaart gebracht kan worden. Vervolgens waren er korte pitches over andere instrumenten in het werkveld, die de deelnemers in een workshop koppelden aan het procesmodel van de sectie. De bijeenkomst in Doetinchem werd door 44 inspecteurs bezocht.

Najaarsvergadering Zaakgericht Werken

De najaarsthemadag vond plaats in het Regionaal Archief Gorinchem en stond in het teken van Zaakgericht Werken. Sven Blom (KB&P) hield een algemene inleiding, waarna Mark van de Broek de nieuwe Zaaktypencatalogus ZTC 2.0 van KING presenteerde. Rienk Jonker gaf vervolgens een kijkje in de keuken van de gemeente Leeuwarden, die het zaakgericht werken al heeft ingericht. Maar liefst 50 inspecteurs bezochten de bijeenkomst in Gorinchem.

Archiefinspectie Kansen en Risico's

Het doel van deze bijeenkomst was in kaart te brengen hoe archivariissen zelf denken over de positionering van de toezichtsfunctie. Een van de conclusies was dat het archieftoezicht de vrijblijvendheid voorbij moet, zeker gezien de recente wetswijzigingen over interbestuurlijk toezicht.

De resultaten van de bijeenkomst worden meegenomen door de werkgroep *Archiefinspectie Nieuwe Stijl* in een advies dat in 2013 aan het bestuur wordt uitgebracht. Aan deze themadag namen 29 archivariissen en/of inspecteurs deel.

3. Kwaliteitszorg

Samenstelling

De kerngroep van de sectie Kwaliteit bestond in 2012 uit Martin Jochems (GA Apeldoorn, voorzitter), Joss Hopstaken (GA Roosendaal), Anette de Lange (GA Gemert Bakel), Mieke Schaap (GA Zaanstad), Hella Timmermans (RA Nijmegen) en Johan van Langen (Nationaal Archief). De sectie vergaderde vijf keer in 2012 en organiseerde een expertmeeting in de zomer. Daarnaast ontwikkelde de sectie in 2012 het Kwaliteitshandboek archieven, dat in de najaarsledenvergadering van BRAIN besproken werd.

Activiteiten

Kwaliteitshandboek Archieven

De sectie Kwaliteitszorg heeft in 2012 gewerkt aan de voltooiing van het Kwaliteitshandboek Archieven. Dit handboek is een instrument voor kwaliteitszorg. Het handboek beschrijft de interne normen waarmee de kwaliteit en professionaliteit van een organisatie 'gemeten' kan worden. Aan de basis van dit kwaliteitshandboek ligt de gedachte ten grondslag dat kwaliteitszorg impliceert dat een organisatie continu en gericht bezig is zichzelf te verbeteren. De eerste versie van het handboek is door het bestuur van BRAIN medio 2012 goedgekeurd.

Ontwikkeling Quick Scan bij Kwaliteitshandboek

Een aparte werkgroep *Kwaliteitssysteem* heeft in 2012 ook een vragenlijst samengesteld op basis van het kwaliteitshandboek. Deze werkgroep bestond uit Anette de Lange (SA Gemert Bakel), Christian van der Ven (BHIC) en Monique Brummans (SA 's-Hertogenbosch). Zij hebben een vragenlijst t.b.v. zelfevaluatie samengesteld, op basis van het handboek en de input van een expertmeeting *Vragenlijst zelfevaluatie* in het BHIC op 25 juni 2012.

Expertmeeting Quick Scan

Op 25 juni 2012 kwamen 7 specialisten/hoofden dienstverlening naar het BHIC in 's-Hertogenbosch om de criteria uit het Kwaliteitshandboek Archieven te vertalen naar concrete vragen. In een werksessie onder leiding van Anette de Lange en Rens Frommé prioriteerden de aanwezigen in groepjes de diverse onderwerpen en vragen. Dit resulteerde in een eerste versie van de vragenlijst. Op basis hiervan heeft de sectie kwaliteit vervolgens de Quick Scan voor zelfevaluatie ontwikkeld. De sectie beoogt in 2013 de branchebrede implementatie van het handboek en de quick scan uit te voeren.

Resultaten kwaliteitsmonitor Archieven 2011

In maart 2012 publiceerde BRAIN in het Archievenblad een artikel over de resultaten van de Kwaliteitsmonitor 2011. De monitor laat zien dat de verdringing van fysiek door digitaal archiefbezoek doorzet. Daardoor weegt de kwaliteit van websites en online diensten steeds zwaarder in de waardering van de bezoekers. Juist op dat punt verbeteren archieven zich onvoldoende. De monitor toont een verrassend verschil tussen online en fysieke bezoekers. Studiezaalbezoekers zijn tevredener en opvallend genoeg ook iets jonger dan websitebezoekers.

Offerte traject Kwaliteitsmonitor 2013

Eind 2012 heeft BRAIN een opdracht voor offerte uitgezet bij twee partijen voor uitvoering van de kwaliteitsmonitor Archieven 2013. Aandachtspunt in de offerte aanvraag was aanhaken bij de nieuw ontwikkelde kwaliteitsinstrument van BRAIN: het Kwaliteitshandboek Archieven en de vragenlijst zelfevaluatie. De sectie koos in december 2012 voor Bureau Art uit Gouda als uitvoerder van de kwaliteitsmonitor archieven 2013.

4. Projectgroep collectieve promotie

Samenstelling

De projectgroep Collectieve Promotie bestond in 2012 uit Jan van der Meer (voorzitter, Rabobank Nederland), Lieuwe Zoodsma (Noord-Hollands Archief), Ella Kok-Majewska (RA Rivierenland), Birgit Broer (Nationaal Archief), en Rob van der Laar (SA 's-Hertogenbosch). Voorjaar 2012 vertrok Birgit uit de archiefbranche, Martine Bartels werd haar vervangster. Het bureau van BRAIN ondersteunde de projectgroep het hele jaar in realisatie van de plannen. In 2012 zette de projectgroep een belangrijke stap in de richting van collectieve promotie voor de gehele archiefbranche: de website www.onsdna.nl.

Activiteiten

Publiekswebite Onsdna.nl en twitteraccount @Ons_DNA

Om archieven bekender te maken en een gezicht te geven bij een breed publiek heeft BRAIN in 2010 en 2011 een communicatiestrategie laten ontwikkelen. Een van de middelen die toen werd aangeraden, was het ontwikkelen van een laagdrempelige publiekswebite over en voor de Nederlandse Archieven. In het vroege voorjaar van 2012 ontwikkelde de projectgroep de inhoud voor deze website. Vervolgens werd de basisversie van de website ontworpen en gebouwd door studio Jaap, onder begeleiding van projectmanager Petra Schoen (PS10 online). Op maandag 11 juni 2012, tijdens de KVAN dagen in Middelburg, kon www.onsdna.nl feestelijk worden gelanceerd. Aan de leden van BRAIN werd gevraagd het bureau consequent te informeren over nieuws en activiteiten, zodat de content voortdurend kan worden ververs en aangevuld. Rens Frommé, Jan van der Meer en Margreet Windhorst verzorgden het contentmanagement. Ook werd er een twitteraccount aangemaakt van waaruit publieksgericht archiefnieuws wordt verspreid. Het twitteraccount had eind 2012 circa 300 volgers.

Landelijke promotie: de aanpak

Alle BRAIN leden zijn in de zomer van 2012 telefonisch benaderd om mee te helpen met de landelijke promotie van de Nederlandse Archieven en de website Onsdna.nl. De projectgroep bood archieven een pers toolkit aan, met daarin Onsdna promotiemateriaal. Archieven konden het promotiemateriaal downloaden van de BRAIN site; met daarin verschillende logo's van Onsdna en een viertal persklaar gemaakte verhalen van gewone archiefgebruikers en hun foto. Archieven konden dit gebruiken voor verspreiding aan hun netwerk van regionale pers, zodat archieven en de website overal in Nederland aandacht zouden krijgen. Het bureau van BRAIN benaderde met hetzelfde pakket de landelijke media.

Landelijke promotie: de resultaten

In de maand juni resulteerde de campagne om archieven landelijk en regionaal onder de aandacht te brengen in 3.500 unieke bezoekers. Er was aandacht voor Onsdna.nl in het reformatorisch dagblad, genealogisch erfgoed magazine en het archievenblad. Daarnaast besteedde een aantal regionale omroepen aandacht aan de website, vaak door korte interviews; lokale radio Schiedam/Delft, Vlaardingen/Maassluis, DenHaagFM en Radio Enschede en anderen. Online

was er aandacht bij Historiek, Oneindig Noord-Holland, Familiearchieven.nl en anderen. Van de exposure bij lokale Huis-aan-huis bladen en heemkundekringen zijn geen gegevens bekend. Analyse van de site bezoekers m.b.v. Google analytics wijst uit dat de website bezoekers uit het hele land komen, dus we mogen aannemen dat de regionale media-aandacht zijn werk heeft gedaan.

Belronde over de Landelijke Archievendag

In 2012 werd BRAIN benaderd door de organisatoren van de Maand van de Geschiedenis met de vraag of de archieven weer mee wilden doen aan de Maand van de Geschiedenis en opnieuw een Landelijke Archievendag wilden organiseren. Om te peilen wat er onder de leden leeft, is de eerste twee weken van juni een belronde uitgevoerd onder BRAIN-leden. De meeste archieven bleken niet onverdeeld positief over een Landelijke Archievendag op een vaste datum. Een landelijke open dag is moeilijk te realiseren, omdat lokale agenda's belangrijker zijn om rekening mee te houden dan landelijke en omdat lokale omstandigheden sterk bepalend zijn voor de te maken keuzes (bijv. archieven in een (zelfstandig) historisch pand sluiten graag aan bij Open Monumentendag; archieven die in een modern stadskantoor zitten niet). Ze stonden wel positief tegenover een landelijke activiteit, zolang daar een thema aan gekoppeld wordt en er goede PR wordt gevoerd. Het bestuur heeft daarop besloten geen energie te steken in een landelijke dag, maar een alternatief te ontwikkelen voor een landelijke promotionele activiteit.

Bijeenkomst bundeling communicatiekracht 24 september 2012

BRAIN organiseerde op 24 september in het BHIC een bijeenkomst speciaal voor communicatiemedewerkers van archieven. Deze bijeenkomst had tot doel te bespreken hoe de branche als geheel de nieuwe publiekssite Onsdna.nl kan inzetten, wat de volgende ontwikkelstappen voor deze site zijn, en om alternatieven uit te werken voor een landelijk archiefevenement in 2013. Een aantal communicatiemedewerkers kwam met het idee om landelijke publiciteit voor archieven te realiseren voorafgaand en tijdens de Maand van de Geschiedenis 2013. In plaats van een landelijke archievendag gingen er stemmen op voor een interactief digitaal project: een online verkiezing tijdens de Maand van de Geschiedenis voor het "Stuk van het Jaar". Dit idee is in de daarop volgende maanden verder uitgewerkt door Margot America (BHIC), Jozanneke van Zandwijk (Regionaal Archief Tilburg), Martine Bartels (Nationaal Archief) en Vanessa Jolink (Gemeentearchief Gemert-Bakel).

Het idee is dat archiefinstellingen in 2013 lokaal onder hun eigen publiek voorrondes organiseren om te komen tot de verkiezing van het mooiste archiefstuk dat de instelling in huis heeft. Deze voorverkiezingen kunnen zowel online als offline zijn, om hun eigen stuk in de kijker te zetten. Vervolgens worden gedurende de maand oktober 2013 alle inzendingen, in een digitale expositie, online tentoongesteld op de website www.onsdna.nl. Het publiek wordt opgeroepen om te stemmen op hun favoriete stuk. Bij de afsluiting van de Maand van de Geschiedenis kan dan de winnaar bekend gemaakt worden.

5. Werkgroep HRM

Ella Kok-Majewska (Regionaal Archief Rivierenland), Bert de Vries (Historisch Centrum Overijssel) en Sigfried Janzing (Streekarchief Midden-Holland) startten eind 2012 met de werkgroep HRM, die het voornemen heeft om BRAIN en haar leden op het spoor te zetten van ontwikkelingsgericht werken aan en met ons menselijk kapitaal. De werkgroep komt in 2013 met voorstellen.

6. Belangenbehartiging

Innovatieagenda Archieven

In mei 2012 ontving BRAIN 17 pilotvoorstellen voor de innovatieagenda naar aanleiding van de oproep die Martin Berendse tijdens de voorjaarsledenvergadering had gedaan. BRAIN heeft in deze slechts gefungeerd als doorgeefluik en heeft alle voorstellen doorgestuurd zonder daar een advies over af te geven. Gedurende de maanden daarna ontving BRAIN regelmatig vragen van instellingen die wilde weten of hun voorstel kans van slagen maakte. BRAIN zelf was niet in de positie die vragen te beantwoorden, maar drong er bij het NA herhaaldelijk op aan de indieners duidelijkheid te verschaffen.

Het duurde echter nog tot eind 2012 voordat OCW, VNG IPO en UvW het archiefconvenant ondertekenden. Toen pas werd duidelijk waar de accenten in de uitvoering van de innovatieagenda de komende jaren komen te liggen. Veel geld zal gaan naar de ontwikkeling van het E-depot, maar er is ook aandacht voor andere programmalijnen, zoals versterking van het bestel. Het programma team van Nationaal Archief en OC&W is druk met voorbereidingen voor de uitvoering van de innovatieagenda. Naar verwachting worden in het voorjaar van 2013 de uitvoeringsagenda 2013 en het programmaplan 2013-2016 naar buiten gebracht. Dan hopen we ook eindelijk duidelijkheid te verkrijgen over de mogelijkheden en middelen voor decentrale pilotprojecten en de kansen van onze leden die daarvoor voorstellen hebben ingediend.

BRAIN en KVAN hebben er voor gezorgd steeds goed en eensgezind bij dit proces betrokken te blijven, maar constateren dat het interbestuurlijke karakter van het convenant ervoor zorgt dat het proces traag is en soms moeilijk te beïnvloeden valt.

Subsidieplan Cultuur

In mei 2012 maakte OCW het nieuwe Subsidieplan voor de culturele sector bekend. Dat bevatte slecht nieuws voor een aantal instellingen met een belangrijke archiefbeherende taak: het Nederlands Muziek Instituut (NMI), het Muziekcentrum Nederland (MCN), het Nederlands Theaterinstituut (TIN) en het Letterkundig Museum. Deze instellingen werden langs de lat van de museale instellingen gelegd en kregen daardoor een negatief c.q. kritisch oordeel. Voor NMI, MCN en TIN zou dat het einde van de instellingen betekenen. BRAIN wendde zich tot de staatssecretaris met het betoog dat de financieringssystematiek ten onrechte geen ruimte biedt aan instellingen met een overwegend archiefbeherende i.p.v. museale taak en dat daar instellingen met belangrijke collecties door in gevaar komen. Helaas hebben onze en andere acties niet mogen baten.

Toekenning gelden Erfgoed Nederland aan BRAIN

Eind december 2012 heeft BRAIN gehoord dat de vereniging uit de boedel van Erfgoed Nederland 60.000 euro krijgt voor lopende en nieuwe projecten op het gebied van kwaliteitszorg, collectieve promotie en HRM. Met deze middelen hoopt BRAIN een aantal voornemens versneld uit te kunnen voeren, waaronder het ontwikkelen van kwaliteitszorg- instrumenten, het stimuleren van bekendheid van archieven onder een breed publiek en het doen van onderzoek naar competenties van de archivaris in de toekomst.

Claims Lira en Pictoright

De collectieve beheersorganisaties Lira en Pictoright hebben in 2011 en 2012 met een aantal archieven in het land contact opgenomen. Zij bieden een contract aan waarmee auteursrechtelijke

verplichtingen kunnen worden afgekocht. Lira treedt op namens freelance schrijvers, Pictoright namens fotografen/beeldend kunstenaars. Geen van beide organisaties heeft een wettelijke taak (zoals bv. Buma/Stemra). Lira en Pictoright bieden een contract aan waarmee auteursrechtelijke verplichtingen ten opzichte van makers van verweesde werken zouden kunnen worden afgekocht. De gevraagde licentiekosten zijn hoog en komen jaarlijks terug. Een aantal archieven heeft niet willen ingaan op dit aanbod van Lira en Pictoright, omdat beide organisaties geen wettelijke status hebben. Leiden en Rotterdam bijvoorbeeld hebben zelf contact gezocht met freelancers en rechthebbenden om afspraken te maken. Pictoright heeft daarop het Stadsarchief Rotterdam voor de rechter gedaagd. De zaak komt in 2013 voor. Het Regionaal Archief Leiden is nog in gesprek met Lira en Pictoright en is tot op heden nog niet officieel gedagvaard.

7. Overige Activiteiten

BraIntranet

BRAIN heeft in 2012 gewerkt aan een nieuwe intranetomgeving, gekoppeld aan de website: <http://www.archiefbrain.nl/intranet.php> Secties, projectgroepen, maar ook bestuur kunnen hierin (werk)documenten plaatsen. Het intranet biedt op die manier een afgeschermd werkomgeving, waar BRAIN instrumenten, producten en documenten gelezen en bewerkt en getoetst kunnen worden, voordat deze daadwerkelijk online openbaar worden gemaakt op www.archiefbrain.nl.

Het bestuur en de leden van secties en projectgroepen van BRAIN hebben toegang tot het intranet. Iedere projectgroep en sectie heeft een eigen omgeving, met daarin verschillende mappen, voor verschillende projecten. Het bureau draagt zorg voor het uploaden en bijhouden van de mappen en bestanden op het intranet. Met het nieuwe intranet denken we de samenwerking en uitwisseling tussen secties en projectgroepen te bevorderen.

Vertegenwoordiging

Vertegenwoordigers van BRAIN hadden *qualitate qua* zitting in de volgende gremia:

- adviescommissie Archiefschool;
- archieffcommissie VNG;
- juridische commissie van FOBID
- bestuur STAP
- Platform Archiefonderwijs en –onderzoek

Communicatie

Om de leden en de buitenwereld goed op de hoogte te houden van de activiteiten van BRAIN, houden we de website www.archiefbrain.nl goed bij en openden we in 2012 een twitteraccount. Via twitter verspreiden we nieuws dat specifiek voor archiefinstellingen van belang is: over beleid, ontwikkelingen in het vak, subsidiemogelijkheden en interessante congressen en evenementen. Eind 2012 hadden we ongeveer 200 volgers.

In 2012 brachten we daarnaast drie keer een nieuwsbrief uit, die per mail onder de leden werd verspreid.

Bijlage: LEDENLIJST BRAIN

Bijgewerkt tot en met 31 december 2012

Gemeente- en streekarchieven:

1. Stadsarchief Vlaardingen
2. Gemeentearchief Weert
3. Streekarchief Land van Heusden en Altena
4. Gemeentearchief Schouwen-Duiveland
5. Regionaal Archief Nijmegen
6. Gemeentearchief Hulst
7. Gemeentearchief Ede en Scherpenzeel
8. Regionaal Archief West-Brabant
9. Stadsarchief Breda
10. Erfgoed Leiden e.o.
11. Historisch Centrum Het Markiezenhof
12. Westfries Archief
13. Regionaal Archief Alkmaar
14. Gemeentearchief Rotterdam
15. Haags Gemeentearchief
16. Archief Eemland
17. Gemeentearchief Tholen
18. Stadsarchief Amsterdam
19. Erfgoed Delft e.o.
20. Stadsarchief 's-Hertogenbosch
21. Regionaal Archief Rivierenland
22. Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe
23. Stadsarchief Sittard Geleen
24. Streekarchivariaat Regio Achterhoek
25. Gemeentearchief Roosendaal
26. Waterlands Archief
27. Gemeentearchief Zaanstad
28. Gemeentearchief Zoetermeer
29. Stadsarchief en Athenaeumbibliotheek Deventer
30. Streekarchief Gemert-Bakel
31. Regionaal Archief Tilburg
32. Erfgoedcentrum DiEP
33. Gemeentearchief Venlo
34. Coda Archief
35. Gemeentearchief Waalwijk
36. Rijckheyt
37. Gemeentearchief Leidschendam-Voorburg
38. Regionaal Historisch Centrum Eindhoven
39. Streekarchief Midden-Holland
40. Regionaal Archief Zutphen
41. Gemeentearchief Roermond

42. Gemeentearchief Wageningen
43. Streekarchief Gooi en Vechtstreek
44. Streekarchief Epe, Hattem en Heerde
45. Gemeentearchief Kerkrade
46. Stadsarchief Almere
47. Historisch Archief Westland
48. Regionaal Archief Gorinchem
49. Streekarchivariaat Noord-Oost Friesland
50. Streekarchief Voorne-Putten en Rozenburg
51. Streekarchief Bommelerwaard
52. Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg
53. Historisch Centrum Leeuwarden
54. Stads en Streekarchief voor Naarden, Bussum, Muiden en Huizen
55. Gemeentearchief Kampen
56. RHC Vecht en Venen

RHC's

57. Regionaal Historisch Centrum Limburg
58. Noord-Hollands Archief
59. Gelders Archief
60. Zeeuws Archief
61. Historisch Centrum Overijssel
62. Het Utrechts Archief
63. Brabants Historisch Informatie Centrum
64. Nieuw Land Erfgoedcentrum
65. RHC Groninger Archieven

Categoriale en/of particuliere archieven

66. VVD
67. Rabobank Nederland, afd. Bedrijfshistorie
68. Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid
69. Aletta/E-quality, instituut voor vrouwengeschiedenis
70. Expatriate Archive Centre

Inspecties

71. Provinciale Archiefinspectie Noord-Holland
72. Provinciale Archiefinspectie Utrecht

Waterschapsarchieven

73. Hoogheemraadschap van Rijnland
74. Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

BRAIN begunstigers

- 01 Nationaal Archief
- 02 Hogeschool van Amsterdam – afdeling Archiefschool
- 03 LOPAI